

УДК 316.624:343.614

САМОГУБСТВА – СУЧАСНИЙ СТАН І ШЛЯХИ ЗМЕНШЕННЯ

Студ. А.М. Генік, гр. БЕП1-15

Наук. керівник проф. І.В. Панасюк

Київський національний університет технологій та дизайну

Сумні факти: через десять років за кількістю смертей суїцид випередить рак; найбільшу кількість самогубств чинять діти віком до 14 років; Україна – в десятці країн-лідерів з самогубств; в середньому за рік у світі добровільно йдуть з життя близько мільйона людей; за останні 45 років рівень самогубств зріс на 60%; від 20 до 25% самогубств відбуваються в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння; українці в 1,5 рази частіше помирають внаслідок самогубств, ніж через ДТП; за десятиліття 1990—2000 років кількість психічно хворих в Україні зросла на 5% і на кінець 2000 року становила приблизно 1,2 млн. осіб.

Як стверджує статистика, Україна посідає одне з провідних місць в Європі за кількістю самогубств. За даними Державного комітету статистики, на 100 тис. Осіб припадає 22 самогубства. Смерть від суїциду займає друге місце в Україні після природної смерті і смерті від зовнішніх причин. Найбільша кількість самогубств на 100 тисяч осіб зафіксована на Чернігівщині (33 випадки) Кіровоградщині (32 випадки) Сумщині (34 випадки). Далі йдуть Херсонська - 30 випадків - і Полтавська область - 28 випадків самогубств на 100 тисяч людей. Найменша кількість самогубств на 100 тисяч населення спостерігається в Києві та у Львівській області - 4 і 7 випадків відповідно. Особливою проблемою в Україні є підліткове самогубство. До слова сказати, суїциди в армії та школі виникають з одних і тих же причин.

Фактори ризику: хронічна депресія; безнадійність, відсутність бачення виходу із скрутного становища, нескінченна низка неприємностей; втрата когось із дорогих людей, розрив з коханою особою, зрада; шантаж, приниження, знущання, наруга, конфлікт з близьким оточенням (у сім'ї, у школі); алкоголізм, наркотична залежність; наявність прикладів самогубства у близькому оточенні, дізнання про подробиці суїцидальних випадків із засобів масової інформації.

Згідно з результатами соціально-психологічних досліджень 27,2% дітей віком 10-17 років іноді втрачають бажання жити; 17,8% - вважають, що нікому немає до них справ; 25,5% - не завжди можуть розраховувати на допомогу близької людини; 51,9% - не стримуються в ситуації конфлікту.

Ознаки небезпеки: погрожує покінчити собою; демонструє різкі зміни настрою, або агресивні напади; переніс тяжку втрату; роздає цінні речі; приводить до ладу справи; просить вибачення, немов прощається; втратив страх за життя; не слідкує за собою; втратив самоповагу.

Розв'язання проблеми. Всі загрози і спроби самогубства (суїциду), як би легковажні вони не здавалися, повинні сприйматися серйозно, і негайно повинні вживатися заходи. Часто можна недооцінити серйозність суїцидальних заяв. Принаймні, загроза самогубства свідчить про те, що цю людину турбує щось серйозне. Багатьом людям, які мають намір звести рахунки з життям, допомагають телефонні служби порятунку. Якщо думка про самогубство стає нав'язливою ідеєю, то людині необхідна допомога психолога, психіатра або психотерапевта. Під час лікування лікар з'ясовує причину такого стану пацієнта, допомагає йому знову знайти віру в себе. У важких випадках хворий представляє загрозу для самого себе, тому його госпіталізують. Близькі людей, які оголосили про бажання вчинити самогубство, повинні серйозно поставитися до такої заяви. Приблизно в 80% випадків про бажання покінчити із собою «попереджають» заздалегідь.

До речі, українські вчені створили машину для визначення схильності до суїциду. Дослідники кажуть, що їх метод спрямований на те, щоб убезпечити учнів від перевантажень психіки і зменшити кількість самогубств дітей.